

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

B. PROPOSICIONS DE LLEI

Proposició de llei de modificació de la Llei 4/1998 del patrimoni cultural valencià, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 22.266)

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

La Mesa de les Corts, en la reunió del 19 d'abril de 2016, ha acordat admetre a tràmit la Proposició de llei de modificació de la Llei 4/1998 del patrimoni cultural valencià, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 22.266).

D'acord amb el que disposen els articles 125.2 i 95.1 del RC, se n'ordena la publicació en el *Butlletí Oficial de les Corts*, i la comunicació al Consell.

Palau de les Corts
València, 19 d'abril de 2016

El president
Enric Morera i Català

A LA MESA DE LES CORTS

Francesc Xavier Ferri Fayos i Francisco Javier García Latorre, síndic i diputat, respectivament, del Grup Parlamentari Compromís, de conformitat amb allò establert a l'article 124 i concordants del Reglament de les Corts, presenten la proposició de llei següent de modificació de Llei 4/1998 del patrimoni cultural valencià.

**PROPOSICIÓ DE LLEI
DE MODIFICACIÓ DE LA LLEI 4/1998
DEL PATRIMONI CULTURAL VALENCIÀ**

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana, en l'article 31, atribueix a la Generalitat competència exclusiva sobre el patrimoni històric, artístic, monumental, arquitectònic, arqueològic, sense perjudici de la reserva de competència en favor de l'Estat estableertes per l'article 149.1, 28.ª de la Constitució espanyola. Així mateix, l'article 46 del text constitucional disposa que els poders públics garantiran la conservació i promouren l'enriquiment del patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya i dels béns que ho integren, qualsevol que siga el seu règim jurídic i la seua titularitat. Amb aquesta finalitat i, en l'exercici de les seues competències, les Corts van aprovar la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat Valenciana, del patrimoni cultural

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓN

B. PROPOSICIONES DE LEY

Proposición de ley de modificación de la Ley 4/1998 del patrimonio cultural valenciano, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 22.266)

PRESIDENCIA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunión del 19 de abril de 2016, ha acordado admitir a trámite la Proposición de ley de modificación de la Ley 4/1998 del patrimonio cultural valenciano, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 22.266).

De acuerdo con lo dispuesto en los artículos 125.2 y 95.1 del RC, se ordena la publicación en el *Butlletí Oficial de les Corts*, y la comunicación al Consell.

Palau de les Corts
Valencia, 19 de abril de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

A LA MESA DE LES CORTS

Francesc Xavier Ferri Fayos y Francisco Javier García Latorre, síndico y diputado, respectivamente, del Grupo Parlamentario Compromís, de conformidad con lo establecido en el artículo 124 y concordantes del Reglamento de Les Corts, presentan la siguiente Proposición de ley de modificación de Ley 4/1998 del patrimonio cultural valenciano.

**PROPOSICIÓN DE LEY
DE MODIFICACIÓN DE LA LEY 4/1998
DEL PATRIMONIO CULTURAL VALENCIANO**

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

El Estatuto de autonomía de la Comunitat Valenciana, en el artículo 31, atribuye a la Generalitat competencia exclusiva sobre el patrimonio histórico, artístico, monumental, arquitectónico, arqueológico, sin perjuicio de la reserva de competencia en favor del Estado establecidas por el artículo 149.1, 28.ª de la Constitución española. Asimismo, el artículo 46 del texto constitucional dispone que los poderes públicos garantizarán la conservación y promoverán el enriquecimiento del patrimonio histórico, cultural y artístico de los pueblos de España y de los bienes que lo integran, cualquiera que sea su régimen jurídico y su titularidad. Con esta finalidad y, en el ejercicio de sus competencias, Les Corts aprobaron la Ley 4/1998, de 11 de

valencià (DOCV 18.06.1998) en la qual no es contempla la protecció de les construccions civils i militars de la Guerra Civil.

Aquests elements i conjunts constructius tenen un important valor patrimonial, com a mostra notable de l'enginyeria militar i com a espais privilegiats de la memòria de la guerra. Testimonis de la nostra història són un element integrant del nostre patrimoni històric i cultural. Per a la seua construcció va ser necessària la intervenció d'arquitectes, obrers, fusters, picapedrers, voluntaris sindicals, presos i reemplaçats de l'anomenada quinta del sac, tots ells protagonistes d'una tragèdia que no ha de repetir-se.

Els vestigis arqueològics de la Guerra Civil són una eina fonamental de recuperació dels esdeveniments del passat per a les generacions futures, que podran tenir una aproximació més fidedigna dels fets, a partir d'aquests testimoniatges patrimonials de la nostra història més recent.

Amb freqüència aquests elements patrimonials apareixen en el territori, relacionats amb altres elements paisatgístics, històrics i arqueològics que coincideixen en el mateix espai físic, la qual cosa podria contribuir en el futur a la consecució d'un eix cultural, amb un enorme potencial de gran valor, per a l'oci i el turisme i que permet alhora contribuir a la consolidació d'una cultura de la pau entre els i les joves.

La protecció d'aquests béns patrimonials pot ser el punt de partida per a publicar i publicitar un inventari que permeta assegurar la protecció d'aquests i difondre'l s potenciant el turisme cultural, tant en el seu vessant paisatgísticonatural com històric.

La societat valenciana, com a mostra de maduresa democràtica, assisteix al despertar d'una consciència de respecte cap a tots els vestigis de la Guerra Civil i cap a les persones que un dia, obligats o voluntaris, van treballar, van combatre i una part important d'ells van morir en aqueixos llocs avui oblidats. Fruit aquest despertar és la legitima aspiració al fet que el patrimoni bèl·lic de la Comunitat Valenciana adquiresca l'estatus de normalitat que té en altres països d'Europa, aconseguint una entitat patrimonial reconeguda perquè fomente la reconciliació de tots els valencians i les valencianes amb el nostre passat històric.

És temps d'intervenir i recuperar un patrimoni que és referent històric i social per a les generacions futures, com a exemple del que no ha de tornar a succeir a Espanya, i per una cultura de la pau.

Per la seua importància històrica i cultural es considera fonamental la protecció dels aeròdroms, refugis, trinxeres, simples o compostes, trinxeres simulades, parapets, polvorins, rases de tirador i per a morter, canals de comunicació, observatoris, llocs de comandament, elements de resistència blindats (nius de metralladores, llocs de tirador, casamates, búnquers o fortins), basses per a refrigeració, abrics per a tropa, magatzems subterrànies, galeries subterrànies, i refugis, memorials i tots aquells elements constructius relacionats amb l'arquitectura militar d'aquest conflicte.

junio, de la Generalitat Valenciana, del patrimonio cultural valenciano (DOCV 18.06.1998) en la que no se contempla la protección de las construcciones civiles y militares de la Guerra Civil.

Estos elementos y conjuntos constructivos tienen un importante valor patrimonial, como muestra notable de la ingeniería militar y como espacios privilegiados de la memoria de la guerra. Testigos de nuestra historia son un elemento integrante de nuestro patrimonio histórico y cultural. Para su construcción fue necesaria la intervención de arquitectos, obreros, carpinteros, picapedreros, voluntarios sindicales, presos y reemplazados de la llamada quinta del saco, todos ellos protagonistas de una tragedia que no debe repetirse.

Los vestigios arqueológicos de la Guerra Civil son una herramienta fundamental de recuperación de los acontecimientos del pasado para las generaciones futuras, que podrán tener una aproximación más fidedigna de los hechos, a partir de estos testimonios patrimoniales de nuestra historia más reciente.

Con frecuencia estos elementos patrimoniales aparecen en el territorio, relacionados con otros elementos paisajístico, históricos y arqueológicos que coinciden en el mismo espacio físico, lo cual podría contribuir en el futuro a la consecución de un eje cultural, con un enorme potencial de gran valor, para el ocio y el turismo y que permite al mismo tiempo contribuir a la consolidación de una cultura de la paz entre los y las jóvenes.

La protección de estos bienes patrimoniales puede ser el punto de partida para publicar y publicitar un inventario que permita asegurar la protección de estos y difundirlos potenciando el turismo cultural, tanto en su vertiente paisajístico-natural como histórica.

La sociedad valenciana, como muestra de madurez democrática, asiste al despertar de una conciencia de respeto hacia todos los vestigios de la Guerra Civil y hacia las personas que un día, obligados o voluntarios, trabajaron, combatieron y una parte importante de ellos murieron en esos lugares hoy olvidados. Fruto de este despertar es la legitima aspiración al hecho de que el patrimonio bélico de la Comunitat Valenciana adquiera el estatus de normalidad que tiene en otros países de Europa, consiguiendo una entidad patrimonial reconocida para que fomente la reconciliación de todos los valencianos y las valencianas con nuestro pasado histórico.

Es tiempo de intervenir y recuperar un patrimonio que es referente histórico y social para las generaciones futuras, como ejemplo de lo que no debe volver a suceder en España, y por una cultura de la paz.

Por su importancia histórica y cultural se considera fundamental la protección de los aeródromos, refugios, trincheras, simples o compuestas, trincheras simuladas, parapetos, polvorines, zanjas de tirador y para mortero, canales de comunicación, observatorios, lugares de mando, elementos de resistencia blindados (nidos de ametralladoras, lugares de tirador, casamatas, búnquers o fortines), balsas para refrigeración, abrigos para tropa, almacenes subterráneos, galerías subterráneas, y refugios, memoriales y todos aquellos elementos constructivos relacionados con la arquitectura militar de este conflicto.

Des de l'adveniment de la democràcia, la recuperació del patrimoni material de la Guerra Civil a la Comunitat Valenciana és una reivindicació històrica de nombrosos agents socials. Llama és la relació de les iniciatives d'associacions ciutadanes, culturals i ecologistes, i diverses les actuacions parlamentàries relacionades amb la protecció del patrimoni de la Guerra Civil a la Comunitat Valenciana.

La disposició addicional cinquena de la Llei 4/1998 del patrimoni cultural valencià es va introduir per la Llei 5/2007, de 9 de febrer (DOCV de 13.02.2007), que modifica la Llei 4/1998 i, entre altres qüestions, introduceix la disposició addicional cinquena amb la redacció següent:

Reconeixement legal de béns (immobles de rellevància local, en atenció a la seu naturalesa patrimonial)

Tenen la consideració de béns immobles de rellevància local, i amb aquesta denominació hauran de ser inclosos en els respectius catàlegs de béns i espais protegits, les següents categories d'elements arquitectònics: els nuclis històrics tradicionals, així denominats conforme a la legislació urbanística, els pous o caves de neu o neveres, les xemeneies de tipus industrial construïdes de rajola anteriors a 1940, els antics molins de vent, les barraques tradicionals de la comarca de l'Horta de València, les llotges i sales comunals anteriors al segle XIX, l'arquitectura religiosa anterior a l'any 1940 incloent els calvaris tradicionals que estiguen concebuts autònomament com a tals, els panells ceràmics exteriors anteriors a l'any 1940.

No obstant açò, mitjançant resolució de la conselleria competent en matèria de cultura, es podrà exceptuar aquest reconeixement per a elements que, analitzats singularment, no acrediten reunir valors culturals suficients per a la seu inclusió en l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià.

La Llei 1012012, de 21 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització (DOCV 27.12.2012), en la pàgina 36652, modifica la redacció anterior suprimint la referència als nuclis històrics tradicionals, així denominats conforme a la legislació urbanística. Aquesta protecció, però, ha de recuperar-se per a parar la destrucció dels elements urbanístics dels nostres pobles i ciutats.

És per tot això que es proposa la modificació de la disposició addicional cinquena de la llei 4/1998, que quedarà redactada de la forma següent:

DISPOSICIÓ ADDICIONAL CINQUENA

De reconeixement legal de béns immobles de rellevància local, en atenció a la seu naturalesa patrimonial

Tenen la consideració de béns immobles de rellevància local, i amb aquesta denominació hauran de ser inclosos en els respectius catàlegs de béns i espais protegits, les categories d'elements arquitectònics següents:

1. Els nuclis històrics tradicionals, així denominats conforme a la legislació urbanística, els pous o caves de neu o neveras, els antics molins de vent, les barraques tradicionals de la

Desde el advenimiento de la democracia, la recuperación del patrimonio material de la Guerra Civil en la Comunitat Valenciana es una reivindicación histórica de numerosos agentes sociales. Llama es la relación de las iniciativas de asociaciones ciudadanas, culturales y ecologistas, y diversas las actuaciones parlamentarias relacionadas con la protección del patrimonio de la Guerra Civil en la Comunitat Valenciana.

La disposición adicional quinta de la Ley 4/1998 del patrimonio cultural valenciano se introdujo por la Ley 5/2007, de 9 de febrero (DOCV de 13.02.2007), que modifica la ley 4/1998 y, entre otras cuestiones, introduce la disposición adicional quinta con la siguiente redacción:

Reconocimiento legal de bienes (inmuebles de relevancia local, en atención a su naturaleza patrimonial)

Tienen la consideración de bienes inmuebles de relevancia local, y con esta denominación deberán ser incluidos en los respectivos catálogos de bienes y espacios protegidos, las siguientes categorías de elementos arquitectónicos: los núcleos históricos tradicionales, así denominados conforme a la legislación urbanística, los pozos o cavas de nieve o neveras, las chimeneas de tipo industrial construidas de ladrillo anteriores a 1940, los antiguos molinos de viento, las barracas tradicionales de la comarca de L'Horta de Valencia, las lonjas y salas comunales anteriores al siglo XIX, la arquitectura religiosa anterior al año 1940 incluyendo los calvarios tradicionales que estén concebidos autónomamente como tales, los paneles cerámicos exteriores anteriores al año 1940.

No obstante, mediante resolución de la conselleria competente en materia de cultura, se podrá exceptuar este reconocimiento para elementos que, analizados singularmente, no acrediten reunir valores culturales suficientes para su inclusión en el Inventario General del Patrimonio Cultural Valenciano.

La Ley 1012012, de 21 de diciembre, de medidas fiscales, de gestión administrativa y financiera, y de organización (DOCV 27.12.2012), en la página 36652, modifica la redacción anterior suprimiendo la referencia a los núcleos históricos tradicionales, así denominados conforme a la legislación urbanística. Esta protección, sin embargo, debe recuperarse para parar la destrucción de los elementos urbanísticos de nuestros pueblos y ciudades.

Es por todo ello que se propone la modificación de la disposición adicional quinta de la ley 4/1998 que quedará redactada de la siguiente forma:

DISPOSICIÓN ADICIONAL QUINTA

De reconocimiento legal de bienes inmuebles de relevancia local, en atención a su naturaleza patrimonial

Tienen la consideración de bienes inmuebles de relevancia local, y con esta denominación deberán ser incluidos en los respectivos catálogos de bienes y espacios protegidos, las categorías de elementos arquitectónicos siguientes:

1. Los núcleos históricos tradicionales, así denominados conforme a la legislación urbanística, los pozos o cavas de nieve o neveras, los antiguos molinos de viento, las barracas

comarca de l'Horta de València, les llotges i sales comunals anteriors al segle XIX.

2. Les xemeneies de tipus industrial, l'arquitectura religiosa incloent els calvaris tradicionals que estiguén concebuts autònomament com a tals, els panells ceràmics exteriors i el patrimoni arqueològic civil i militar de la Guerra Civil a la comunal valenciana. Tots aquests immobles han de constar amb anterioritat a l'any 1940.

3. Amb relació al patrimoni arqueològic de la Guerra Civil, la Conselleria d'Educació, Recerca, Cultura i Esports haurà d'executar un inventari específic d'aquests béns en el qual es diferenciarà explícitament entre béns protegits i béns sols a documentar, per la relativa importància patrimonial que revestesen.

4. No obstant açò, mitjançant resolució de la conselleria competent en matèria de cultura, es podrà exceptuar aquest reconeixement per a elements que, analitzats singularment, no acrediten reunir valors culturals suficients per a la seu inclusió en l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià.

Les Corts, 13 d'abril del 2016
Francisco Javier García Latorre
Francesc Xavier Ferri Fayos

tradicionales de la comarca de l'Horta de Valencia, las lonjas y salas comunales anteriores al siglo XIX.

2. Las chimeneas de tipo industrial, la arquitectura religiosa incluyendo los calvarios tradicionales que estén concebidos autónomamente como tales, los paneles cerámicos exteriores y el patrimonio arqueológico civil y militar de la Guerra Civil en la comunal valenciana. Todos estos inmuebles deben constar con anterioridad al año 1940.

3. Con relación al patrimonio arqueológico de la Guerra Civil, la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deportes deberá ejecutar un inventario específico de estos bienes en el que se diferenciará explícitamente entre bienes protegidos y bienes solamente a documentar, por la relativa importancia patrimonial que reviertan.

4. No obstante, mediante resolución de la conselleria competente en materia de cultura, se podrá exceptuar este reconocimiento para elementos que, analizados singularmente, no acrediten reunir valores culturales suficientes para su inclusión en el Inventario General del Patrimonio Cultural Valenciano.

Les Corts, 13 de abril del 2016
Francisco Javier García Latorre
Francesc Xavier Ferri Fayos

H. PREGUNTES TRAMITADES PER LA MESA DE LES CORTS

3. Preguntes a respondre per escrit

a) Preguntes que es formulen

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

La Mesa de les Corts, en la reunió del dia 13 d'abril de 2016, d'acord amb el que hi ha establert en els articles 153 i 157 del RC, ha admès a tràmit les preguntes que, tot seguit, s'especifiquen, per a les quals s'ha sol·licitat resposta per escrit.

- Preguntes número 6.128 a 7.062.

Per tal d'acomplir el que hi ha establert en l'article 95.1 del RC, s'ordena publicar aquestes preguntes en el *Butlletí Oficial de Les Corts*.

Palau de les Corts
València, 13 d'abril de 2016

El president
Enric Morera i Català

H. PREGUNTAS TRAMITADAS POR LA MESA DE LES CORTS

3. Preguntas a responder por escrito

a) Preguntas que se formulan

PRESIDENCIA DE LES CORTS

La Mesa de les Corts, en la reunión del día 13 de abril de 2016, de acuerdo con lo establecido en los artículos 153 y 157 del RC, ha admitido a trámite las preguntas que, seguidamente, se especifican, para las que se ha solicitado respuesta por escrito.

- Preguntas número 6.128 a 7.062.

Para dar cumplimiento a lo establecido en el artículo 95.1 del RC, se ordena publicar estas preguntas en el *Butlletí Oficial de Les Corts*.

Palau de les Corts
Valencia, 13 de abril de 2016

El presidente
Enric Morera i Català